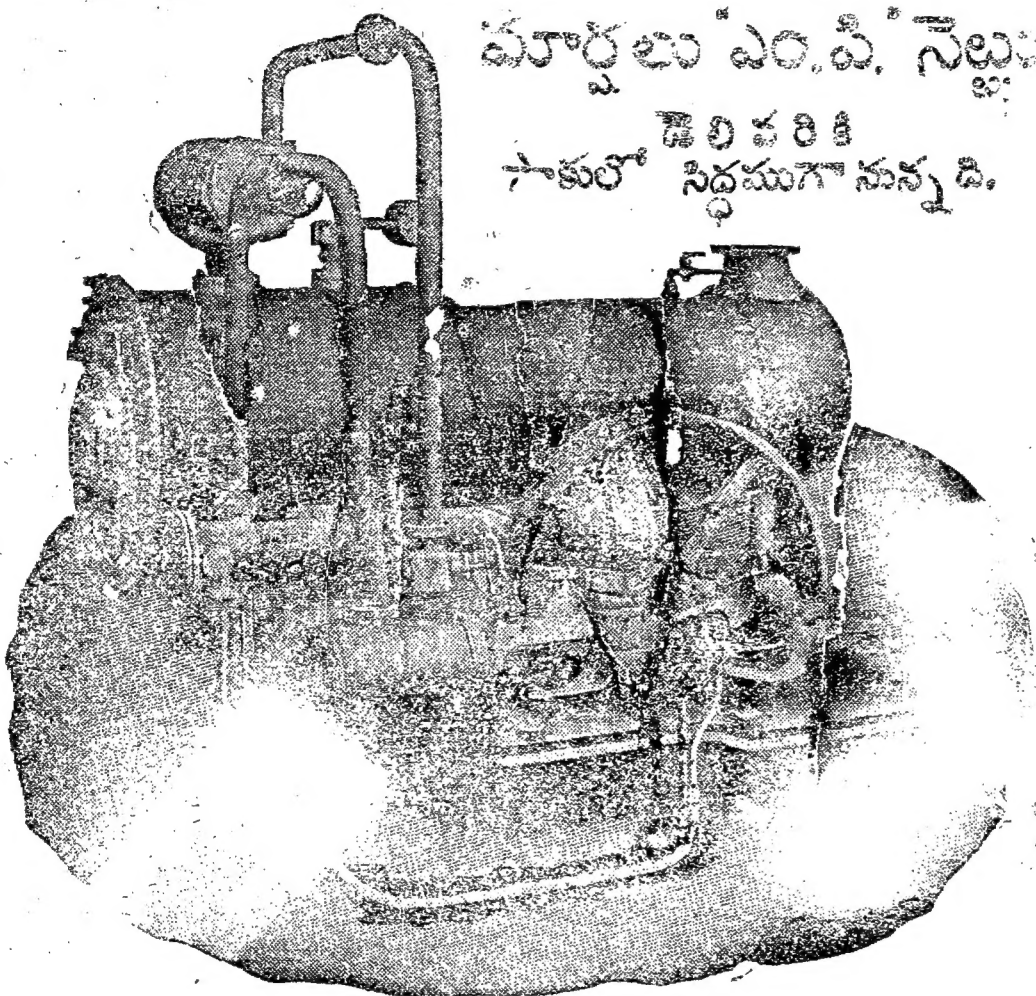

310072 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8. } డిసెంబరు 1921 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 7 తేది శుక్రవారము } No. 155.
సంపుటము. ౮ } చుక్కతనానునంబున రచింపబడినది. } సంచిక. ౧౫౫

మార్వలు "ఎం.పి." నెట్టు
డెలివరీ
సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, నూవర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వై వీంగు
సేదలగువాటిలో వయిన ఉండునది మార్వలు "ఎం. పి." మార్తి నెట్టు
యొక్క నివరణము ధరలకు ఇతర నివరణములకు ఈ దిగువ చిరునా
మాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను. 1806

మార్వలు సను, ఓకో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కార్యాలయము: బెంగళూరు, కలకత్తా.

నెం. 9, సెకండు లైను వీక్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
ఇతర వివిధమైన నొప్పులను కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
నంత మాత్రమున నయముగును.
సులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహిని రైలుము

సీసా 1-8 0-12-0.

తామర రైలుము

శబ్ద 1-8 0-6-0

వండ్ల పొడి

శబ్ద 1-8 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బాంబాయి - మదరాసు.

ముఖ్య గమనింపు.

యోగ్యతాపత్రములు 2942

(1) నేను పేజుల సంబంధమైన వ్యాధిచే 7 సంవత్సర
పలనుండి బాధపడుచుంటిని. కాశీ దుర్గా మెడికల్ హాల్ వారి
ప్రొఫెసర్ అనెడి స్పెషల్ బోధకుని సేవించిన తరువాత
వైద్యమున

కెనెయిసి
28-9-18

ఎల్. సి. కపూర్,
తల్ ప్రాథెనర్

వనావధిసరస్వతి

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుభ్రతను హాగొట్టు
టయందు చేర్చుకొ గాంచినది. ధర 1-12-0
ఇండియా సిలోక్ నందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు
ప్రతిభముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము పి. డి. సావంత్.

నెం 144 ఫనఫవా బాంబాయి.

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు-

249

తక్షణమే

ప్రాసిత తపాలా ఖర్చును కూడఁగొని అమ్మించక ఇప్పుడే మీకు
ఒక ప్రతి "కామేశ్వరము" పంపెదము.

తీర్చినది!

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,

అకంబెన్సియా రోగి వధులయందు, 26, బ్రాడేర్, మదరాసు.

ప క ట న (3170)

గుంటూరు పురపాలకసభ యాజమాన్యములో నున్న బోషధాలయములలో పని చేయుటకు ఆయన రేద, యునానివైద్యవిధానము తెలిసినవారు కావలయును. దరఖాస్తులు 1921 వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెల 15వ తేదివరకు పంపుకొనవలయును. యోగ్యులకు తగినటుల వేతన మీయబడును.

శివావృత్తతైలము

తలంటుకు పేలైనది. మెదటికి బలము. కండ్లలోగమును పోగొట్టును. వెల 6 బొమ్మల బుడ్డి రూ 1. మొత్తముగా కొనువారికి మంచి కొనివను. విశ్వనాథం నుబ్బరావువైద్య ఆయుర్వేదోషధ భవనము, (8155) కోవూరు. (నెల్లూరుజిల్లా)

అశ్వగంధాదిలేహ్యము

అశ్వగంధాదిలేహ్యము చిరకాలమునుండి శరీరములో జీర్ణించిన చిట్టశిరంగిలోగము (గవ్వాయి)ను పోగొట్టును. అశ్వగంధాదిలేహ్యము:- బలము గలిగించును. జఠ-దీప్తి నిచ్చును. కృశించిన వాగలకు నుంచుచి. అశ్వగంధాదిలేహ్యము:- వాతపురోషము, ఆమ వాతనోష్ణమును పోగొట్టును. అశ్వగంధాదిలేహ్యము:- నరములకు పటుత్వమును ఇచ్చును. ధాతువృద్ధిచేయును. 10 తులముల వెల రూ 1. 40 , వెల రూ 3. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. మేనేజింగు డైరెక్టరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) 19, హుజూర్ రోడ్డు, మాంబురోడ్ - మదరాసు. (శుక్ర)

ప్ర సి థ (870)

ఆంగ్లేయోషధ యోగములు

వివిధవ్యాధులకును ఇందు 200 బోషధయోగములకు మించియున్నవి. అనుభవ వైద్యశాస్త్రజ్ఞుల యొక్క నిర్ణీతములై యున్నవి. ప్రతి దేశీయవైద్యనియోధను ప్రతి ఆంధ్రగృహమునందును నుండదగినది. ప్రతి 1-కి రూ. 1-0-0. వి. సి. మూలముగా రూ. 1-5-0. శు సేతు ప్రదర్శు, మచిలీపట్నం. (శే క) పోస్టుబాక్సు 610, మైలాపూరు, మద్రాసు.

సి గ ర ట్టు (3165)

సుక్రసిద్ధమైన మహాత్మా గాంధీసిగరెట్లు కూడ "బ్రిటిషు ఇండియా టుబాకో కంపెనీ, లిమిటెడ్" వారిచే తయారుచేయబడినది. సరసమైన మాదిరిగా కూడ గలవు. మొత్తముగా మూత్రమే పంపబడును. నమూనాలు కావలసినచో గుప్త 0-2-0 పోస్టల్ స్టాంపును పంపవలెను. ఆంగ్లభాషలో ఉత్తరములు వ్రాయవలెను. బంతిలొనము: "ఇరాన్ మిక్" [తెలిఫోన్ నెం. 789. SOUTHERN INDIA TRADING Co, Whole sale Distributors, 8 S. Embudass Street, G. T. MADRAS.

చీరాల మునిసిపాలిటీ

చీరాల-చీరాలప్రజల ఆందోళనకు కారణ మేమి?

చీరాల-చీరాలప్రజలు చేయుచున్న ఆందోళన వారు పడుచున్న కష్టములు ఆంధ్రదేశమేగాక యావద్భారతదేశమును దోరిగిన యంతమే. కొందరు ఉదారవంతు లగు ధనికులు మా యెడపానుభూతి జూపిద్రవ్యసాయము చేసియున్నారు. ఇందుకు గూర్చి పలువురు పలువిధములుగా మాట్లాడుచున్నారు. దేశము లోని యధిక సంఖ్యాకులు ప్రజలు ఆక్రమణ లేదని మొత్తమును చున్నపుడు ప్రజలపై మదరాసుప్రభుత్వము మునిసిపాలిటీని ఏర్పాటుచేయుట ఎందుకు వత్తిడిచేయవలెను? అని అనుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారును ప్రసిద్ధిచెక్కిన జస్టిస్ పక్షవలంబులను మాఆందోళనము సరియైనది కాదనియు దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి వంటి బ్రాహ్మణులచే కల్పించబడిన కృత్రిమోద్యమము అనియు చెప్పుచున్నారు. కాజిటి యాజ్ఞాత్మకపు నిజమగు సర్వత్రమ లోకమునకు వెల్లడించుట అవసరమని తోచి యానివేదికమును ప్రచురించుచున్నాముగాన దీనిని సాకల్యముగా చిత్రించి న్యాయమైన నిర్ణయమునకు వత్తునని నమ్ముచున్నాము. (ఈరిపోర్టును ఆంగ్లమున ఆచ్చొత్తించి సెప్టెంబరునెలలో ప్రచురణ సంఘమువారికిని పంపుతులకును కాననసభ్యులకును యిగత పత్రికాప్రతినిధులకును అందజేయబడినవి).

(1) చీరాల (2) వీరరాఘవపేట (3) జాంధ్రపేట (4) ప్రాచీనచీరాల (5) పేరాల అను నీఅయిదు గ్రామముల సమూహమును యిప్పటికి ఘనము 40 సంవత్సరములనుండి చీరాల యూనియన్ అని వ్యవహరింపబడుచు సంవత్సరమునకు రు 5000 ల ఇంటిపన్ను వసూలుచేయుచుండును. ఈ గ్రామములు యూనియన్ క్రింద నున్నప్పుడే తాలూకాబోర్డువారిపై పోషించబడుచుండెడి ఆనుభూతి చిన్నబోర్డు ఎలిమెంటరీస్కూలులకుండెను. యూనియన్ ద్రవ్యముతోనే లాందర్లు స్కూలువిభాగం పుట్టాల్సివచ్చుమెంటు యేర్పరచబడియుండెను. ప్రజలకు కావలసిన విద్యాసౌకర్యమునకు లోటులేకుండ సర్కారుగ్రాంటు పొందుచుండే 12 రిజల్టుస్కూలులు కలవు. ఇవిగాక గ్రామకమిటీ చేత పరిపాలింపబడెడి సెకండరీపాఠశాలయు, చీరాలలో ఒకగవర్నమెంటు బాలికాపాఠశాలయు, పేరాల జాంధ్రపేటలో మిషన్ వారిచే స్థాపించబడిన బాల బాలికాపాఠశాలయు కలవు.

ఈ గ్రామములలో శాస్త్రానుభవములు చక్కగా తెలిసిన 25, 30 వందల ఆయుర్వేదవైద్యుల బంధులచే ప్రజలకు ఎక్కడనో సీరియస్ కేసులలో రప్ప సామాన్యముగా ఆనుభూతి వెళ్లవలసిన ఆవశ్యకత లేకుండెను. ఆనుభూతియొక్క అభౌంధెన్ను రిజల్టురు చూచినచో ఆనుభూతి వెల్లుమండెడి లోగులలో చీరాల పేరాలవారు బహుకొద్దిమంది యనియు యితర గ్రామములవారే యెక్కువమంది యనియు తేలగలదు. ముగ్రామములు స్వాభావికముగా చక్కని కీ తోష్ల స్థితులు గలవియై యున్నవి. బంగారాభారమునకు రి మైల్లదూరములో నుండే యిసుక ప్రదేశమైయున్నది. ఎక్కడినుండి ఆక్రమణ యిసుక పీల్చివేయుటచే కాళ్ళతమగు డ్రైనేజీస్కీము మాకు అవసరములేదు. పెంపొరే డ్రైనేజీకాలువలు త్రవ్వవలసినవచ్చిన యూనియన్ లోనే యీపని చేయవచ్చును. ముగ్రామములకు నలువైపునను తోటలుండటచేతను పండిగుంపులు వుండియుండుటచేతను మాకు పాకీదొడ్లతోను తోటిలతోను పనిలేదు. మా గ్రామములలో జలసమృద్ధిగల బావులు సమృద్ధిగా నుండుటచే మాకు నీటిస్కీము అక్కరలేదు. మేముయూనియన్ క్రిందనే సర్వ సౌకర్యములు కలిగియున్నా మనట నిర్వివాదాంశము. ఇట్టిసందర్భములో మదరాసు ప్రభుత్వమువారు 1919 సం॥ ఫిబ్రవరి నెలలో చీరాలసివారులగు జాంధ్రపేట - పాతచీరాల గ్రామములను మిహాయింబి చీరాల ప్రత్యేక గ్రామమగు పేరాలను కలిపి మునిసిపాలిటీచేయ నుద్దేశించితిమనియు ఆక్షేపణలు నిర్ణీతకాలములో చెప్పకొనవలసినదనియు గావించిన ప్రకటనము ప్రజలకు ఆశ్చర్యము గలిగించినది. వెంటనే చీరాల-పేరాల ప్రజలు మునిసిపాలిటీ చేయకూడదని సకారణములతో విజ్ఞాపనలను పంపుకొనుటయే గాక మదరాసు ప్రభుత్వమువారివద్దకు రాయబారమును వెల్లియుండిరి. ఇవియన్నియు అరణ్యలోదనము లైనవి. మునిసిపాలిటీని నిర్వహించినట్లు యింకొక ప్రకటన గావించబడినది. ప్రభుత్వము వారు చీరాలసివారులగు జాంధ్రపేట పాతచీరాలను తొలగించి ప్రత్యేక గ్రామమగు పేరాలను చీరాలతో కలిపి మునిసిపాలిటీచేయుటకు గల కారణమేమి? ఎ. ఇ. యచ్. మిషనుకు చెందిన డాక్టరు జేదోరసానిగారు తమ ఇతరస్థితిబ్యాపక్షము తోటలు మునిసిపల్ హాల్సులలో చేర్చవద్దని అప్పటికే డాక్టరు జేదోరసానిగారిని కోరుటయే జాంధ్రపేట-పాతచీరాలమునిసిపాలిటీ నుండి మిహాయింబులకు కారణమని తెలిసినది. 1500 0 వందల ప్రజలు మునిసిపాలిటీ అక్కరలే దనుచుండుట అంగీకరించక పోవుటయు ఒక్క-తెల్లదొరసాని తన స్వలాభము నిమిత్తము ఒక్కమాట చెప్పినంతమాత్రమున రెండు గ్రామములను తొలగించుటయు జూచిన అప్పటి అధికారులు ప్రజాభిప్రాయమును ఎంతగౌరవముగ జూచుచుండిరో స్పష్టము కావలెను. మదరాసు శాసనసభ కమిషనరువారు ముగ్రామములను దర్శించి జాంధ్రపేట-పాతచీరాలనున్న దనియు ప్రజల ఆశోక్త్యము కాపాడుకొని యిచ్చిన అభిప్రాయయే ఒక పెద్దకారణ మని అభిప్రాయము చెప్పుచున్నారు. ఇది యెంతసహేతుకమైనదో యోచించుకొని ఆశోగ్యవిషయములో ముగ్రామములు యితర పెద్ద మునిసిపాలిటీల కంటె ఆ సేకరణ కంటె శ్రేష్ఠత మైనది అంగీకరింపక తప్పదు. ఈ గ్రామములకు కలరా-ప్లేగు మున్నగు అంటువ్యాధులు తరచు పుచ్చుటయులేదు. ఈ గ్రామములు ఆరోగ్యస్థితియందు ఎంత శ్రేష్ఠతను మైనది తెక్కిన మునిసిపాలిటీయొక్కయు మదరాసు కార్పొరేషన్ యొక్కయు మరణముల లెక్కలను చూచిన తెలియగలదు. 1918 సం॥ నీ గ్రామములలో ప్లేగు వచ్చినమాట వాస్తవము. బొంబాయి, అహమ్మదాబాదు - బెజవాడవంటి పెద్ద మునిసిపాలిటీలలో మొదట ప్లేగు ఆరంభించి అక్కడనుండి మా గ్రామములకు వచ్చినజనుల సరకుల ద్వారా ప్లేగు యిక్కడ వ్యాపించినది. యీ గ్రామములలో యీ వ్యాధిశక్తి 25 వందల కంటె చనిపోలేదు. గుంటూరు, బెజవాడలలో పాచ్చుమంది చనిపోయిరి. మా గ్రామములు మునిసిపాలిటీచేయుటకు కారణము ప్లేగు రావడమే అని చెప్పేయెడల బహుకాలమునుండి మునిసిపాలిటీలుగానున్న గుంటూరు బెజవాడ ప్లేగు నిరోధింపతేకపోయినప్పుడు వాటిని కార్పొరేషన్ గా మార్చకతనా మరేమి చేయవలెనో ప్రభుత్వమువారే యోచింపవలసియున్నది. ప్లేగు కాపుడలనిమిత్తము ముగ్రామములకు మునిసిపాలిటీ యుండుటయే అవసరమని సిద్ధాంతము చేయవో ప్లేగు మాతాలూకాలో బాపట్ల పేటపాలెం యూనియన్ లలోను ఇంకా అనేక నాల్ యూనియన్ ప్రదేశములలోను వచ్చినచో వాటినిపిల మునిసిపాలిటీలు చెయ్యలేదు. ప్లేగువచ్చిన జాంధ్రపేటను చీరాలమునిసిపల్ ఏరియానుండి తీసివేయుటేనో ప్రభుత్వమునకే తెలియవలెను. ప్లేగుదేశక శాశ్వతపీఠమువై నధిష్ఠించియున్న, బొంబాయి, హైదరాబాదు- అహమ్మదాబాదు- బెంగళూరు మున్నగు పెద్దస్థలములు ప్లేగురాకను ఆపగలిగినవా? ప్లేగువచ్చిన ప్రదేశమును భారీ చేయుటయే తగినచికిత్స అని నుటివిడ్లకును తెలియుచున్నపుడు మా గ్రామములకు ప్లేగుసంరక్షకాధ్యక్షము మునిసిపాలిటీవుండి తీరవలసినదే అని చెప్పేయెడల ఆవాదన యెంత అర్థకూన్యమైనదో పాఠకులకే విదితము. బెజవాడలో ప్లేగు వ్యాపించినపుడు అక్కడి ప్రజలను యితర ప్రాంతములకు రానివ్వక సర్కారుకుట్టుబాట్లు చేసియున్నచో ఆంధ్రదేశములో యితరస్థలములకు ప్లేగు సోకియుండదు. జనసంఖ్య హెచ్చుగాన మునిసిపాలిటీ ఆవసరమని చెప్పేరెండవకారణముగూర్చి విచారించెదము. మాచీరాలయూనియన్ అయిదు గ్రామములసమూహమని మొదటనే చెప్పియుంటిమి. ఇన్ని గ్రామముల జనాభా 18000 లుగావు. మామిమెరియల్సులో చీరాల-పేరాల-జాంధ్రపేట, అను మూడు ప్రత్యేకయూనియన్లు చేయవలసినదని కోరియుండ గవర్నమెంటువారు అట్లుచేయక చీరాలసివారుగు జాంధ్రపేటను ప్రత్యేక యూనియను చేసి చీరాల పేరాల గ్రామము అగు పేరాలను కలిపి మునిసిపాలిటీచేయుట గవనించవలసియుండును. ఏ కారణమువల్లనైన నేమి చీరాల-పేరాల గ్రామములకు మునిసిపాలిటీ అని నామకరణము చేయబడి 1920 సం॥ యేప్రియల్ నుండి ప్రారంభింపబడినది. రివిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసుకు చైర్ మన్ గాను మరి 11వందల కాన్సిలర్లకును నామినేట్ చేయబడిరి. పన్నులు రు 4000 ల నుండి రు 35000 కు హెచ్చింపబడినది. చైర్ మన్ గారికి పందలకోలదివిజ్జాపీటీనక్ష పెట్టుకొనిరిగాని నిరుపయోగమైనది. పన్ను చెల్లించి కవున్నిలకు అపిలుచేసికొన వలసినదని యివ్వబడిన సలహాప్రకారం సొమ్ము చెల్లించి అపిలుచేసికొనిరి. కోర్టుకు పోస్తేజడండుగవచ్చు ఫలితమంతగ లేకపోయెను. ప్రజలు అంతట నిరాశులై తమకు బాధకాముగ నుండెడి మునిసిపాలిటీలో ఏమాత్రము సంబంధము కలిగివుండకూడదని తీర్మానించుటచే కవున్నిలందరు రాజీనామా నిచ్చిరి. జిల్లాకలెక్టరుగారు విచారణకు వచ్చినపుడు కలకొలిది జనులు వారిని సందర్శించి మునిసిపాలిటీని రద్దుచేయించవలసినదని విజ్ఞాపనము సమర్పించిరి. తర్వాత స్థానిక శాఖాంగవృత్తి గొల్ పాను గంటి రామా రాయణింగారు మా గ్రామములకు వచ్చిపుడు మా

దొరగానిని కోరుటయే జాంధ్రపేట-పాతచీరాలమునిసిపాలిటీ నుండి మిహాయింబులకు కారణమని తెలిసినది. 1500 0 వందల ప్రజలు మునిసిపాలిటీ అక్కరలే దనుచుండుట అంగీకరించక పోవుటయు ఒక్క-తెల్లదొరసాని తన స్వలాభము నిమిత్తము ఒక్కమాట చెప్పినంతమాత్రమున రెండు గ్రామములను తొలగించుటయు జూచిన అప్పటి అధికారులు ప్రజాభిప్రాయమును ఎంతగౌరవముగ జూచుచుండిరో స్పష్టము కావలెను. మదరాసు శాసనసభ కమిషనరువారు ముగ్రామములను దర్శించి జాంధ్రపేట-పాతచీరాలనున్న దనియు ప్రజల ఆశోక్త్యము కాపాడుకొని యిచ్చిన అభిప్రాయయే ఒక పెద్దకారణ మని అభిప్రాయము చెప్పుచున్నారు. ఇది యెంతసహేతుకమైనదో యోచించుకొని ఆశోగ్యవిషయములో ముగ్రామములు యితర పెద్ద మునిసిపాలిటీల కంటె ఆ సేకరణ కంటె శ్రేష్ఠత మైనది అంగీకరింపక తప్పదు. ఈ గ్రామములకు కలరా-ప్లేగు మున్నగు అంటువ్యాధులు తరచు పుచ్చుటయులేదు. ఈ గ్రామములు ఆరోగ్యస్థితియందు ఎంత శ్రేష్ఠతను మైనది తెక్కిన మునిసిపాలిటీయొక్కయు మదరాసు కార్పొరేషన్ యొక్కయు మరణముల లెక్కలను చూచిన తెలియగలదు. 1918 సం॥ నీ గ్రామములలో ప్లేగు వచ్చినమాట వాస్తవము. బొంబాయి, అహమ్మదాబాదు - బెజవాడవంటి పెద్ద మునిసిపాలిటీలలో మొదట ప్లేగు ఆరంభించి అక్కడనుండి మా గ్రామములకు వచ్చినజనుల సరకుల ద్వారా ప్లేగు యిక్కడ వ్యాపించినది. యీ గ్రామములలో యీ వ్యాధిశక్తి 25 వందల కంటె చనిపోలేదు. గుంటూరు, బెజవాడలలో పాచ్చుమంది చనిపోయిరి. మా గ్రామములు మునిసిపాలిటీచేయుటకు కారణము ప్లేగు రావడమే అని చెప్పేయెడల బహుకాలమునుండి మునిసిపాలిటీలుగానున్న గుంటూరు బెజవాడ ప్లేగు నిరోధింపతేకపోయినప్పుడు వాటిని కార్పొరేషన్ గా మార్చకతనా మరేమి చేయవలెనో ప్రభుత్వమువారే యోచింపవలసియున్నది. ప్లేగు కాపుడలనిమిత్తము ముగ్రామములకు మునిసిపాలిటీ యుండుటయే అవసరమని సిద్ధాంతము చేయవో ప్లేగు మాతాలూకాలో బాపట్ల పేటపాలెం యూనియన్ లలోను ఇంకా అనేక నాల్ యూనియన్ ప్రదేశములలోను వచ్చినచో వాటినిపిల మునిసిపాలిటీలు చెయ్యలేదు. ప్లేగువచ్చిన జాంధ్రపేటను చీరాలమునిసిపల్ ఏరియానుండి తీసివేయుటేనో ప్రభుత్వమునకే తెలియవలెను. ప్లేగుదేశక శాశ్వతపీఠమువై నధిష్ఠించియున్న, బొంబాయి, హైదరాబాదు- అహమ్మదాబాదు- బెంగళూరు మున్నగు పెద్దస్థలములు ప్లేగురాకను ఆపగలిగినవా? ప్లేగువచ్చిన ప్రదేశమును భారీ చేయుటయే తగినచికిత్స అని నుటివిడ్లకును తెలియుచున్నపుడు మా గ్రామములకు ప్లేగుసంరక్షకాధ్యక్షము మునిసిపాలిటీవుండి తీరవలసినదే అని చెప్పేయెడల ఆవాదన యెంత అర్థకూన్యమైనదో పాఠకులకే విదితము. బెజవాడలో ప్లేగు వ్యాపించినపుడు అక్కడి ప్రజలను యితర ప్రాంతములకు రానివ్వక సర్కారుకుట్టుబాట్లు చేసియున్నచో ఆంధ్రదేశములో యితరస్థలములకు ప్లేగు సోకియుండదు. జనసంఖ్య హెచ్చుగాన మునిసిపాలిటీ ఆవసరమని చెప్పేరెండవకారణముగూర్చి విచారించెదము. మాచీరాలయూనియన్ అయిదు గ్రామములసమూహమని మొదటనే చెప్పియుంటిమి. ఇన్ని గ్రామముల జనాభా 18000 లుగావు. మామిమెరియల్సులో చీరాల-పేరాల-జాంధ్రపేట, అను మూడు ప్రత్యేకయూనియన్లు చేయవలసినదని కోరియుండ గవర్నమెంటువారు అట్లుచేయక చీరాలసివారుగు జాంధ్రపేటను ప్రత్యేక యూనియను చేసి చీరాల పేరాల గ్రామము అగు పేరాలను కలిపి మునిసిపాలిటీచేయుట గవనించవలసియుండును. ఏ కారణమువల్లనైన నేమి చీరాల-పేరాల గ్రామములకు మునిసిపాలిటీ అని నామకరణము చేయబడి 1920 సం॥ యేప్రియల్ నుండి ప్రారంభింపబడినది. రివిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసుకు చైర్ మన్ గాను మరి 11వందల కాన్సిలర్లకును నామినేట్ చేయబడిరి. పన్నులు రు 4000 ల నుండి రు 35000 కు హెచ్చింపబడినది. చైర్ మన్ గారికి పందలకోలదివిజ్జాపీటీనక్ష పెట్టుకొనిరిగాని నిరుపయోగమైనది. పన్ను చెల్లించి కవున్నిలకు అపిలుచేసికొన వలసినదని యివ్వబడిన సలహాప్రకారం సొమ్ము చెల్లించి అపిలుచేసికొనిరి. కోర్టుకు పోస్తేజడండుగవచ్చు ఫలితమంతగ లేకపోయెను. ప్రజలు అంతట నిరాశులై తమకు బాధకాముగ నుండెడి మునిసిపాలిటీలో ఏమాత్రము సంబంధము కలిగివుండకూడదని తీర్మానించుటచే కవున్నిలందరు రాజీనామా నిచ్చిరి. జిల్లాకలెక్టరుగారు విచారణకు వచ్చినపుడు కలకొలిది జనులు వారిని సందర్శించి మునిసిపాలిటీని రద్దుచేయించవలసినదని విజ్ఞాపనము సమర్పించిరి. తర్వాత స్థానిక శాఖాంగవృత్తి గొల్ పాను గంటి రామా రాయణింగారు మా గ్రామములకు వచ్చిపుడు మా

ప్రజలందరూ వారి నిద్రించియు ప్రముఖులు రాయబారము వేదలియు మునిసిపాలిటీని రద్దుచేసి తమ కష్టములను విముక్తిచేయవలసిన దని విన్నవించుకొనిరి. గౌ. మంత్రిగారు మునిసిపల్ కమిషనరులతో కన్వీనర్లతో సమావేశమైనప్పుడు కన్వీనర్లందరూ వికలత్వముగ మునిసిపాలిటీని రద్దుచేసి యునియన్ గా మార్చవలసిన దని సలహాచిచ్చిరి. ఇది యంతయు వారికి నచ్చలేదు. వెయిడ్ చైర్మనును వేస్తాను-ఫ్యూనిటింగ్ పోలీస్సు వుంచుతాము-రైల్వేస్టేషన్-పోస్టుఆఫీసు-ఆసుపత్రి తీసివేయుట మిలిటరీని పంపుట మున్నగు తేదరింపువాక్యములు దక్క-ప్రజానుకూలమగు మాట ఒక్కటియును చెప్పియిందలేదు. ఇంతటితో సంకల్పితైందక నిడుబ్రోలు గ్రామమునను సాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారిని పంపి కొంతమంది బ్రాహ్మణేతరులను రప్పించుకొని చైర్మన్ క-కన్వీనర్ల పదవులు యిస్తానని ఆశపెట్టెనుగాని యెవరను అందుకు ఒడంబడలేదు. గౌ. మంత్రిగారు మదరాసు వెల్లి నరర్యత్ కన్వీనరు ఆనుగ్రహ గలదిగా యెంచి యెందుకు సూపర్ సీడ్ చేయగూడదు అని సంజాయిషి అడిగిరి. అంతట కన్వీనర్లందరూ ఆమెరికా మిషనరీ తామస్ దొరగారు సహ సమావేశమై ప్రజలు భారమును పన్నులు నిబంధనలకు ఒగ్గలేక మునిసిపాలిటీ ఆక్కరలేదని మొత్తమునుచుంటుంటే తాము రాజీనామా నివృత్తిమిగాని ఆనమర్తచేతగాదనియు మునిసిపాలిటీని వెంటనే రద్దుచేయవలసినదేగాని సూపర్ సీడ్ చేయకూడదనియు తీర్మానించి తీర్మానమును ప్రభుత్వమునకు పంపిరిగాని ప్రభుత్వమువారు యీ తీర్మానమును త్రోసివైచి మునిసిపల్ కన్వీనరును ఒక సంవత్సరము సూపర్ సీడ్ చేసి 1921 సం. యేప్రిల్ 1 తేదీనుండి నెలకు రు 390/- తీరముమీద నిరంకుశాధికారముతో ఒక వేతనాధికారిని చైర్మన్ గా నియమించిరి.

రాష్ట్ర సీతారామయ్య.

కృష్ణామండల ప్రాథమిక పాఠశాలయల అవసరసభ

25-9-1921 తేదీని ఏలూరులో కృష్ణామండల ప్రాథమిక పాఠశాలయ అవసరసభ ము. రా. శ్రీ, కాశీభట్ల రామకృష్ణ శాస్త్రి, డి.వి. యల్. టి. ఆంధ్ర వి.యల్. గారి యాజమాన్యమున జయప్రదముగా జరుపబడినది. గత 9 నెలలలో జరిగిన రిపోర్టు చదివిరి. అంతట ఈదిగువతీర్మానములు గావించబడినవి.

గవర్న మెంటు, లోకల్ బోర్డు, మ్యూనిసిపల్ ప్రయివేటు మ్యూనిసిపెంటులో పనిచేయు ఉపాధ్యాయులకు యీదిగువ నుదహరించిన స్కేలుప్రకారము వేతన మిప్పించుటకు యీసభ వారు కోరుచున్నారు.

సెషన్ స్కూలు గ్రేడు ఉపాధ్యాయులకును, ట్రయినింగుకాని ప్రయివేట్ గ్రేడు ఉపాధ్యాయులకును రు 30-0-0 ట్రయినింగుకాని లోయర్ గ్రేడలో గ్రేడువాకి రు 30-0-0 ట్రయినింగుకాని యస్. యస్. యల్. సి. వాకి రు 35-0-0 ట్రయినింగు అయిన ప్రయివేట్ గ్రేడువాకి 40/-3/-85/- ట్రయినింగు అయిన హయ్యర్ గ్రేడు వాకి 50/-4/-110/- ట్రయినింగు అయిన యస్. యస్. యల్. సి. వాకి 65/-5/-140/-

గవర్న మెంటులన గ్రాంటుపొందుచున్న పాఠశాలలకు శంధవతీర్మానమునందు తెలియజేసికొన్న స్కేలులో 3/4 వంతు జీచింగు గ్రాంటు యిప్పించగలందులకు యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ట్రయినింగు ఆగుచున్న ప్రతివిద్యార్థికి యీక్రిందిధము గా ప్రయివేటు యిప్పించ గలందులకు యీసభవారు కోరుచున్నారు.

సెషన్ స్కూలు/విద్యార్థికి రు 15-0-0, యెలి మెంటరీ లోయర్ 20-0-0, యెలి మెంటరీ హయ్యర్ 25-0-0, మ్యూలు ఫయిన్ 30-0-0.

శంధవతీర్మానమునందు దుదహరించిన స్కేలు ఆముఖలో పెట్టేవరకు ప్రస్తుతము గవర్న మెంటు పాఠశాలయలకు పనిచేయుచున్న ఉపాధ్యాయులకు యిచ్చిన స్కేలునయినను, వెంటనే యిప్పించగలందులకు యీసభవారు కోరుచున్నారు.

వెల్పారు:— గతనెల 26 వ తేదీన శరణు రామస్వామి చౌదరి ము.రా.శ్రీ, బోడి నారాయణరావుగారు జైలునందున్న తొలుతును దేశభక్తులు నగు ఉన్నన లక్ష్మీనారాయణ, మాదభూషి నరసింహచార్యులవార్లను సందర్శించుటకు వచ్చిరి. తర్వాత మయమున మా పట్టణ భిలాఫత్ సంఘమువారు కోరగా సాయంత్రము కోటకు సమీపమునందున్న మైదానమునందు దువస్థ సింపిరి. తొడువేలువైగా సభికులు వచ్చిరి. వారు ప్రత్యేకపూరితమగు సుపన్యాసముల నిచ్చి నిర్దించుచున్న మాపట్టణవాసులను మేల్కొల్పిరిని తెలియజేయుటకు సంతసించుచున్నారము. వై నిర్బంధితులు ఆరోగ్యముగను, సంతోషముగ నున్నారు.

—పురవాసి.

ఉత్తరసర్కారులో హిందీ ప్రచారము

నేను సెప్టెంబరునెల రేదేది తేజవాడ వదలి ఏలూరు, తాడేపల్లిగూడెం, చాటపర, పెంటపాడు, రాజమండ్రి, పెద్దాపురం, భీమవరం, సామర్లకోట, కాకినాడ, విశాఖపట్టణం, బరం పురం, పూరి, ఛత్రపురం, మున్నగు ప్రదేశములందు హిందీభాష విషయమై స్త్రీలలోను, పురుషులలోను ఉత్సాహము గలుగజేసి, వ్యాఖ్యానములిచ్చుచు, కొంత డబ్బునుకూడ వసూలుచేసి టి. శ్రీమాన్ గంపలగూడెం తుమారాజుగారు హిందీ ప్రచారమునకు రు 1000 చందాను వేసివారి ఉదారహృదయమును వెల్లడిచుచ్చిరి. ఏలూరులోను, రాజమండ్రిలోను సుమారు రూ. 140 మొత్తం చందాలు చేయబడి కొంత డబ్బు వసూలు కాబడినది. ఎవరెవరు డబ్బు యిచ్చినది తర్వాత క్రిష్ణముగనే ప్రతీకల ద్వారా తెలుపబడును. ఇప్పుడు రేపేను అచ్చు అయి తయారుగా యున్నది గాన, యికవిదా ప్రచారమునకు ధన సహాయమునర్హు వారలకందరకును తిభితపూర్వకముగ అచ్చు త్రింప బడిన రేపీలు యివ్వబడును. ఏలూరునుండి నో.విద్యాధిని హిందీ ప్రచారకునిగ తరిపేను చేయవలెననిచ్చి, విశాఖపట్టణమునుండి, యిరువురు హిందీ ప్రచారకులుగ తయారు చేయవలసినదనిచ్చి, కాంగ్రెసుకమిటీకార్యదర్శులు నెలవిచ్చియున్నారు. అయితే మన ఆంధ్రదేశమునందు ప్రస్తుతము స్వరాజ్యతత్వము, ప్రతివ్యక్తియొక్క రక్తనాళమునందు గట్టిగ నాటియున్నదిగాన యింక ననేకులు నాకు దరఖాస్తు చేజవాడకు పంపినవో క్రిష్ణముగ ధనమును సమగూర్చి హిందీపాఠశాలను నెలకొల్పి పుష్కలధ్యాయులను తరిపేనుచేయుటకు ప్రయత్నములు, విపరీతముగ సలుపగలము.

కాన క్రిష్ణముగా, కొద్దిగ సంస్కృతము నభ్యసించిన, ప్రతిఆంధ్రుడును, బాతిమతవిచక్షణ లేక, ఈక్రిందివిలాసమునకు వ్రాసికొనివచ్చి, ధనసహాయము వీలైనంతవరకు చేసి, ప్రచారకులుగా తరిపేను చేయుటకు ఏర్పాటుచేయబడును. మిట్టబొడ్డి రాజా నరసింహపు కాగ్యదర్శి, హిందీ ప్రచారకంఘము, విజయవాడ.

నవదేశ వాస్తవికత ఎనువులు.

గట్టి వని! వెల సరి నను!!
ప్రకృతమైన ఉక్కుతో తయారుచేయబడుచున్న చిన్న, పెద్దనైజల మడతచాకులు, పేనాకత్తులు, బతాయికత్తులు, లీవరు విశేషముగా వేసి తయారుచేయబడుచున్న అన్ని నైజల యిత్రడి కప్పతాళములు, ఇనుపు కప్పతాళములు, ఇత్తడి యినుము కలిసిన కప్పతాళములు, ఇత్తడి యినుము కలిసిన కప్పతాళములు, మంచి తాళములతో బందోబస్తు చేయబడిన యినుపుపెట్టెలు ఏగైరా సామానులు మా కర్మాగారమున తయారు గనుచున్నది. (081)

ధరఖాస్తులు పంపిన ధరలు తెలుపబడును. వర్తకులకు సరసమైన కమీషన్ నియమము. తండ్రి చిరునామా: బి. వెంకటేశ్వరు అండ్ కో., "ఇండస్ట్రీ" కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc, పెద్దాపురం. నిర్దుష్టముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయ బొమ్మలు. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో వారకును. తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, 19, హరిన్ గోడ్, హంటుగోడ్ - మదరాసు.

అయ్యలొ నున్నది. 35 వ ఆక్టోబరునకు సిగ్గు మగును. కొలదిప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి గాన మీ ఆర్డరులను వెంటనే రిజిస్టరుచేసికొనవలెను. రాజకీయాద్యముల యందులకే ఆరోగ్యముగ్రముల యందును నూతనదృక్పథమును వహించిన.

గాంధీవిహారుని
ఆరోగ్యదర్శని
(బుధ)
ప్రతి 1 కి 12 ఆ; 12 ప్రతులు రూ 8 ఆ;
సేతు బ్రదర్సు, మచిలీపట్నము.

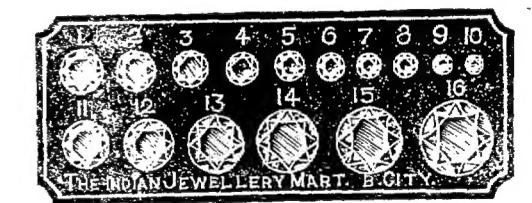
నూతన రాజకీయ గ్రంథములు

- (వా 854) (డి 2153)
1. హైందవస్వరాజ్యము 0-2-0
గాంధీ విరచితము, వారిస్వోత్తమరావుగారి ఆంధ్రీకరణము
 2. ఆంధ్రమాల 1-0-0
నూతన రాజకీయనాటకము
 3. తిలకుశేతకము 0-4-0
ఉత్సాహపూరిత వృత్తములు
 4. స్వేచ్ఛాజీవనము 0-2-0
సుధాకర కవి విరచితము. రాజకీయ తత్వగ్రంథము
 5. భారతోద్బోధము 0-4-0
ఉత్తేజపూరిత పద్యాభి
 6. భారతదేశ సర్వస్వాతంత్ర్యము 0-6-0
సి. యస్. ఆద్రాను విరచితము
 7. రాటపు సందేశము 0-1-6
 8. వంజాబువధలు 0-8-0
 9. మహాత్ముని యువన్యాసములు 0-12-0
 10. Swaraj- The goal & the way B. C. Pal 1-0-0
 11. Nationalists V S. Moderates (Interesting Political Cantroversy) 0-8-0

మధ్యగమనింపు: వై 100 గ్రంథము లొకతూరి కొను వారికి మాత్రము పోస్టుఖర్చు ఉచితము.

ఉపేంద్ర ప్రచురణాలయము,

17, నారాయణ మెదలి వీధి, మదరాసు.

వర్ణము లొక వుండే యింటెవన్ కుచ్చి కెంపును, చక్రసాణ పట్టకెంపులు నిండా తక్కువ వెలకు దొరకును. సుకు కొంచెముగా నున్నది, ఇంతలానే వెల బాన్ది చేయబడును. కాబట్టి కలయువారు త్వరలో ఆర్డరు పంపవలయును.

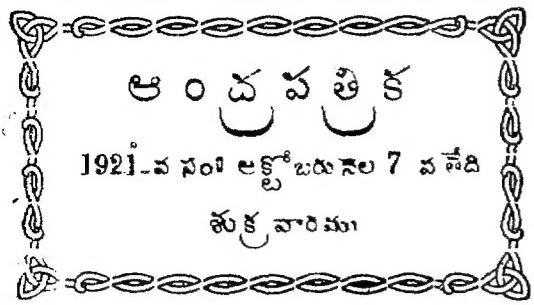
సెం 1 నైజ	పట్టె కుచ్చి	కెంపుల	కెంపుల
నుండి 11 నైజా లన్నియు	వెల.	వెల.	
2 చేరిక కెంపులు క్యారట్టు 1-కి	0-14-0	0-18-0	
4 " 8 " "	1-0-0	0-18-8	
" 6 " "	1-0-6	0-14-0	
6 " 7 " "	1-2-0	0-15-0	
8 " 10 " "	1-4 0	1-0-0	
12 " 16 " "	0-18-0	0-18-0	

ఇండియన్ జ్యూవెలరీ మార్ట్, పోస్టు గాను నెం 40, బెంగుళూరు సిటీ.

'అమృత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని'

ఇది మంచి ఆకర్షకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి చనుజానకును ప్రతిదినమును మిక్కిలి పుష్కలముగ కరము. ఇది చూచుకొనుటకు బాధకము, పుట్టితలేది, నక్షత్రము, మొదలగునవి ఆపునరములేను, నులకే మైన తెలుగులో వ్రాచబడినవి. గొప్ప నర్తిపీఠకులను పొందినది. వెల 1 రూ ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జిగారగు ఆదీ నారాయణరావు. పంతులు బి. ఎ. బి. ఎల్. గారిల్లు వ్రాసిరి. "రాగల దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంతోషము కలిగించునని నా నిశ్చయము." పుస్తకములు కలయువారు యీ దిగువ చిరునామాకు వ్రాసువలయును.

తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము.
2868 వోడవరం, విశాఖపట్నం, కల్లా

హిందూ దేశస్థితి: 1920 సంవత్సరపు నివేదిక

ఇండియా ప్రభుత్వ పత్రమున, 1920 సంవత్సరపు హిందూ దేశస్థితిని వర్ణించుచు, రష్యన్ బూకు విలియమ్స్ గారు తయారు చేసిన నివేదికము చదువుట కింపుగ నున్నది. మామూలు ప్రభుత్వ నివేదికలవలె అంతల ప్రోవుగ నుండక, దీనియందు సందర్భములు తేటగ వివరింపబడినవి. విలియమ్స్ గారి సరికొత్తైతి ఇందుకు దోడ్పడి, గ్రంథోపయోగమును విస్తరించుచున్నది. విలియమ్స్ గారి యభిప్రాయములు మాత్రము, అనేక విషయములలో ప్రజాభిప్రాయ విరద్ధముగ నున్నవి అధినివేత రాజ్యములకును హిందూ దేశమునకును గల సంబంధము చక్కఁగా చెప్పిన విలియమ్స్ గారు చెలివెడిసంగతి, సత్యదూరము. తూర్పు ఆఫ్రికాయందును దక్షిణాఫ్రికాయందును, హైందవు లనుభవించుచున్న కష్టములు ప్రత్యక్షముగ పొడగట్టుచుండ, అన్యధా తలంచుట కవకాశ మెక్కడను గనుపించుటలేదు. ఆఫ్ఘ్నియాను శ్వేతపర్వతముగ గావించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. స్వల్పవిషయములలో కొన్ని మార్పు లేవియున జరిగినను, భారతీయుల స్థితి నవి శాశ్వతముగ బాగుకేయ జాలవు. ఇదివర కనేక పర్యాయములు సూచించినట్లు, భరతవర్షమున కాంతరంగిక స్వకరిపాలనము లభించినగాని, సామ్రాజ్యమునందు దానికి అర్హకారము లభింపదు. అప్పుడుగాని, అధినివేత రాజ్యములలో భారతీయు లనుభవించెడి దుర్భరముగ కష్టములు తొలగ నేరవు. ఇంపీరియల్ సమావేశము లెన్నిటినియినను జరుపవచ్చును. విచారణసంఘముల నేర్పాటుకేయవచ్చును. ఇవి యన్నియు, వ్యయకారణములుగ వరిణమించుచున్నవి గాని, అంతికిన్ని ను నెక్కుడు ఉపయోగమును గావించుటలేదు. రాజ్యాంగసంస్కరణములగూర్చి వ్రాయుటలో, లిబరలుపక్షమువారి యభిప్రాయమును విలియమ్స్ గారు పొగడుటయు, జాతీయవాదుల యభిప్రాయమును నిరసించుటయు వింతగాదు.

గాంధీమహాత్ముని స్థానమును గ్రహించుటకు విలియమ్స్ గారు కొంతవడి యత్నించిరి. గాంధీమహాత్మునియందుగల ఆముష్మిక వాంఛయు, నిస్సంగత్వమును, వారి గౌరవము నినుమడింపజేసెనని, విలియమ్స్ గారు గ్రహించిరి. పాశ్చాత్య ప్రపంచమునం దిట్టి గుణవిశేషము గనుపించదని, వీరి యభిప్రాయము. జాతీయవాదులలోగల నాయకశ్రేష్టులు లిబరలు పక్షమువారిలో కనుపించరని, వీరు అంగీకరించుచున్నారు. ప్రజల యభిమానమునకు పాత్రులయినవారు వారిలో కనుపించరు. కిలాఫాత్ అందోళనము ప్రభుత్వమునకు ప్రతికూలముగ నుండలేదని, విలియమ్స్ గారు రంగీకరించుచున్నారు. కిలాఫాత్ సమస్య ప్రధానముగ మత సమస్య. తమ మత నియమములకు భంగము కలిగినని, మహమ్మదీయులు భావించుచున్నారు. అట్టి

తరి, వారికోర్కెలను సఫలపరచు, ప్రభుత్వ ధర్మమైయుండెను. మహమ్మదీయందోళనము ప్రభుత్వ ప్రతికూలముగాదని, విలియమ్స్ గారు సూచించునపుడు, కిలాఫాత్ యుద్ధమునకు కొందరు పేర్లుపెట్టుట అసభ్యముగ దోచకమానదు. హంటరుకమిటీవారు తయారు చేసిన పంజాబు రిపోర్టుగాని, అందునుగురించి వెలువడిన ప్రభుత్వ ప్రకటనలుగాని, ప్రజలను శాంతిపరుప లేకబోయెనని, విలియమ్స్ గారు సూచించిరి. కరణమేమి? ఆంగ్లేయుల ప్రాణము లకన్న భారతీయుల ప్రాణములు చౌకయనుభావము పంజాబు అధికారులలో నుండెనని ప్రజలు తలచిరనియు, అట్టిభావమును హంటరుకమిటీవారు నిష్కర్షగ ఖండింపకబోవుటచే ప్రజలకు సంతృప్తి గలుగలేదనియు, విలియమ్స్ గారు చెలుపుట, సంభావ్యముగ నున్నది.

ఆయుధ బలప్రయోగమువలన, భారతవర్షమును వరిపాలింప వీలులేదనియు, ప్రజాంగీకారమే వరిపాలనమునకు పునాదియనియు, రాజనీతి కోవిదులు పలువురు ఇదివరకు ప్రతిపాదించియుండిరి. అనుభవమునందుమాత్రము, ఈ సిద్ధాంతము నాచరణలోనికి దీసికొనివచ్చుటలేదు. రీడింగు ప్రభువుగారు సిద్ధాంతములబట్టియే యనుభవము గూడలదని, యూహించుచున్నట్లుల వారిచ్చిన యుక్తన్యాయములబట్టి కనుపించుచున్నది. ప్రజలలో బెరుగుచున్న యవిశ్వాసమున కేమికారణము గలదో, వారు తిన్నగనూహంపకుండుట విచిత్రము. విలియమ్స్ గారు మాత్రము, పంజాబుసంఘటన ముల మూలమున బయల్పడిన బలసిద్ధాంతము దేశమునం దెట్టి కలవరము గలిగించెనో గ్రహించిరి. హంటరుకమిటీరిపోర్టు ప్రభుత్వప్రకటనము లీతరు ననుండ, వానిలో సూచించిన శిక్షలనయినను దుర్లయకారకులకు విధించకబోవుటచే, ఆగ్రహము మరింతగ నతిశయించెను. ఆయినను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సమయమున తమవిధిని శక్తివంచన లేక నెఱవేర్చిన విలియమ్స్ గారు సమర్థింపజూచిరి. సహాయనిరాకరణోద్ద్యమముగూర్చి విలియమ్స్ గారు చెలిపిన యభిప్రాయములు గమనింపదగియున్నవి. నివేదికవత్సరమున, నిరాకరణోద్ద్యమము న్యాయమునకుగాని శాంతికిగాని భంగము కలిగింపలేదని వారంగీకరించుచున్నారు. ప్రజాసామాన్యోత్సాహము హద్దుల నతిక్రమింపకుండ గాంధీమహాత్ముడు సంరక్షింపకలిగెనని చెలుపుచు, అందుకు నిదర్శనముగ గాంధీప్రకటనములనుండి కొన్ని వాక్యములను వారుదహరించిరి. కలకత్తా కాంగ్రెసు సభలో గాంధీమహాత్మునికి ప్రథమవిజయము గలిగెను. కలకత్తా కాంగ్రెసు కార్యక్రమములో కొన్ని యంశములు విజయము గాంచుచున్నను, విద్యా ప్రతిష్ఠాపనల బహిష్కార విషయమున, నిరాకరణవలంబులు విశేష జయముగాంచినవి, విలియమ్స్ గారు రభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఇంతియగాక, నూతనశాసనసభలకు జాతీయవాద పక్షము వారధ్యర్థులుగ నుండకుండ నిరాకరణవలంబులు జేయగలిగిరి. మరియొక సంగతినిగూడ విలియమ్స్ గారు గ్రహింపకలిగిరి. నిరాకరణ కార్యక్రమమునందు, నిర్మాణముగూడ గలదని, వీరు చెలుపుచున్నారు. విద్యా ప్రతిష్ఠాపనల బహిష్కారముతో బాటు జాతీయ విద్యా నిలయములను సయితము స్థాపింపవలెనని గాంధీమహాత్ముడు ఒకవంక చెలుపుచు విద్యావిధాన పునరుద్ధారణక్రమమును వేరొకప్రక్క ఏర్పరచుటచే, జయము గాంచగలిగెనని, నివేదిక చెలుపుచున్నది. గాంధీమహాత్ముని స్వీయశక్తి అనాధారణ ఫలితములకు కారణ మయ్యెనని విలియమ్స్ గారు యుద్దేశము. మిగిలిన యంశములకన్న శాసన

సభల బహిష్కార సంబంధమున గాంధీమహాత్ముడు బడసిన విజయము, భావచరిత్రను ప్రేరేపించునని వీరు తలచుచున్నారు. విద్యాధికులనుండి ప్రజాసామాన్యమువంకకు తమ దృష్టిని నిరాకరణవాదులు మరలించుటమాత్రము, కలవరకారణముగనని, వీరు నెఱపుజూపుచున్నారు. నాగపురపు కాంగ్రెసుసభ, పాక్షికాభిప్రాయమును మాత్రమే చెలిపెనని, విలియమ్స్ గారు సూచించి, మదరాసులో జరిగిన మితవాదల సభనుమాత్రము పొగడినను, నాగపుర కాంగ్రెసుసభ ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచినరీతిని ఇదివర కేనభయముగావింపలేదని, సామాన్యాభిప్రాయము దేశమున వ్యాపించియున్నది.

హిందూదేశము రాను రాను భాగ్యవంత మగుచున్నదని, ఆంగ్లో హైందవులు వెనుక తెలుపుచుండెడివారు. ఆ యభిప్రాయము నిపుడంతగ వారు చెలుపుటలేదు. ఈ నివేదిక సయితము, వెనుకటి సిద్ధాంతముల నిపుడు ఖండితముగ చెలుపుటలేదు. హిందూదేశ ప్రజలు భాగ్యవంతులగుచున్నారా యను సమస్యను ఇదమితముని నిర్ణయింప వీలులేదని, విలియమ్స్ గారు సందియముతో చెలిపిరి. హంటుఫర్డు నివేదికయందు సయితము, హిందూదేశ ప్రజలు దుర్భర దారిద్ర్యము ననుభవించుచున్నట్లు, సూచింపబడినది. విలియమ్స్ గారి నివేదిక యూరపుఖండమున నెక్కడను గనుపింపని దారిద్ర్యమును హిందూదేశ ప్రజల ననుభవించుచున్నట్లును, ఇటీవల గలిగిన హెచ్చుతగ్గులవలన ప్రజలనుభవించెడి బాధ లింకను హెచ్చుటలను వివరించినది. ఈ దారిద్ర్యమును నివారణకేయ టెలులు? కొలదిసంవత్సరములలో నీపని నెఱవేరజాలదని చెలిపి నివేదిక వంతృప్తిజెందినది. కాని, దృఢప్రయత్నమున్నచో, దారిద్ర్యనివారణమునులభ సాధ్యముని నిరాకరణోద్ద్యమ కార్యక్రమమువలన గ్రహింపవచ్చును. ఏలనన, కట్టుకొనుటకుబట్టలును, తినుటకుండియులభించిన, కాటకము సమసిబోవును. వస్త్రసమృద్ధికై గాంధీమహాత్ముడు గావించుచున్న ప్రయత్నములు చాలవరకు సఫలమగుచున్నవి. నూలుదీయుటయు, నేరేనేయుటయు, నన్నిప్రదేశములలో కొననగుటచే, ప్రజలకు సరిపోయిన వస్త్రము దేశమునందు లభించెడి స్థితి ఏర్పడుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు తలపెట్టి నెఱవేర్చుచున్న పనిని, ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టి నెఱవేర్చజాలరని యూహించ వీలులేదు. ఇంతకాలమునుండియు, పార్లెమెంటుకు పునరుద్ధరణముగూర్చి జరిగిన ప్రసంగములకుగాని, సభలకుగాని కొడువలేకుండెను. విచారణసంఘములు నివేదికలు మొదలగు వానితో కాలము గడచెను. ప్రత్యేక పార్లెమెంటుకొని ఏర్పడియు, ప్రత్యేకాధికారు లేర్పడియు, ఏవత్సరమున కావత్సరము పని బాగుగ జరుగనందులకు నివేదికలలో విచారమును సూచించుచున్నారు. పరిశ్రమల యభివృద్ధి కనుపించుటలేదు. గాంధీమహాత్ముని హెచ్చరిక మూలమున దేశమున గలిగిన పార్లెమెంటు ప్రభావము జూచి, నేర్వదగిన పాతము లెన్నియేని గలవు.

జాతీయపరిపాలనయందు, పరిశ్రమల యభ్యుదయమునకును, దారిద్ర్యనివారణమునకును, ఎంతటిపనిజేయ వీలుగలదో దీని మూలమున గమనానవచ్చును. స్వరాజ్యముకొరకు పాలుపడవలసిన యావశ్యకత కిదియొక కారణము. కార్మికోద్ద్యమము, రాజకీయవాదులచే ప్రేరేపింపబడుచున్నదనియు, సమైక్యట్టులకు వారకారకులనియు తెలుపుట యాచారమయినది. కార్మికులకు నిజమగు కష్టములు లేవని చెలుపుట కిదియొక మార్గమగుచున్నది. విలియమ్స్ గారుమాత్ర మీవాదమునంగి

మాపలాల నిష్ఠాము

హిందూదేశ సేవక సంఘసభ్యుల రాక

విశలహరిచార్య, సర్దారు గణేశవేజు, పి. కే. సంబి యారుగారు 4 వ తేదీని పాలఘాటుచేరిరి. కష్టపడుచున్న వారికి సహాయము చేయుటకును విప్లవకారణము నారముటకును వారచటికి వెళ్లిరి. వారు దివానుబహదరు కృష్ణనాయకుగారింట బసచేసి సాయంకాలము మోటారులో కొల్లంగోడుకు పోయి రాత్రికి తిరిగివచ్చిరి. 5 వ తేదీ వుదయమున వారును టి. ఎం. వేంకటాచలయ్యగారును పాలఘాటులో తిరిగి నిష్ఠవరంగము నుండి పాలఘాటుకు వచ్చియున్నవారిని ప్రశ్నించిరి. మన్నారు ఘాటుకు 26 మైళ్ల దూరమున నున్న మేటూరు గ్రామమునను చూపుండి పనికారును మొదట వారు ప్రశ్నించిరి. ఆగ్రమమున ఆగస్టునెల 21 వ తేదీని విప్లవము ప్రారంభమైనది. అతేదీ మొదలు 27 వ తేదీనాడును జరిగిన సంగతుల నాతడు వివరించెను. తన్ను తురకమతములో కలిపెద రని భయపడి 27 వ తేదీ నతడచటనుండి పారిపోయి పాలఘాటును చేరెను. ఆయానికి రెండుజట్లువచ్చెను. ఒకజట్టుకు పలా పిరనును, రెండవదానికి రాజువన్నారకులును నాయకులు. సబు యినస్పెక్టరు మెయిదీనును గాయపరచినవాడు రాజీయే అని ఈతడు చెప్పెను. పిమ్మట నీలాంబరుకు జేరువనున్న నానంగు డెము అడవులకాని గుంపుగా గోవిందపల్లె తన ఆసుభవమును తెలిపెను. పిల్లగారిని మఱి 50 మంది మాపలాలు కైదీలనుచేసిరి గాని అడవుల కంట్రాక్టరు కోయామువలీయారు సహాయము చేసి వారిని విడిపించి కల్లికోటకు పంపించెను. అని యాపిల్లగారు చెప్పిరి. పిమ్మట ఎడకోలము యొద్దనున్న కొడకాలునుండి శర జార్జులవచ్చిన క్రైస్తవులును బార్మేషన్లును ప్రశ్నించిరి. 3 వ తేదీ రాత్రి 120 మంది క్రైస్తవులు పురుషులును క్రైస్తవులు పాల ఘాటుకువచ్చి తవాదిగా నిచట నున్నారు. వారిలో హెచ్చు మంది మిషనురీటర్లునున్నారు. ప్రస్తుతము వారికి పాలఘాటు క్రైస్తవులు కొందరు సహాయముచేయుచున్నారు.

క్రైస్తవులను బాధించుటకు కారణము

2 వ తేదీ రాత్రి అర్ధరాత్రివరే మాపలాలు ఎడకోలము రేలుగేటువద్ద కనబడిరి. వారు చేరువనున్న చిన్నబజారులోనికి వచ్చి పోలీసులకు అనుక్రియను కట్టుపనివా డెవల నున్నాడని అగరి. పోలీసుకారు మాపలాల సంగతి ప్రభుత్వోద్యోగులకు తెలిపెనని వారతని మై పగ దీర్చుకొన వచ్చిరి. 15 గోజుల క్రితము కొంతమంది మాపలాల జాడను యా క్రైస్తవులు ప్రభుత్వోద్యోగులకు తెలు పగా వారు మాపలాలను పట్టుకొని రని ఆమాపలాలకు క్రైస్తవులవై ఆగ్రహము కలిగినది. అందులకు పగ తీర్చుకొనుటకే వారు 2 వ తేదీరాత్రి నచటికివచ్చిరి. ఆ జాడ కనిపెట్టి అచట నున్న మిత్రులగు మాపలాలు పోలీసుకారులకు రహస్యముగా తెలుపగా నతడు పారిపోయి నెల్లా ప్రాంతమున నొకతూములో దాగి యుండెను. పోలీసుకారును పట్టి యియ్యకున్న మిమ్ములను చంపెద మని విప్లవకారులు అచటి మాపలాలను పట్టి బాధించిరి. అతడు తెప్పించుకొనిపోయె నను న్యాయమున మాపలాలు కాగడాలువెలిగించుకొని నడిటి రముననున్న తిరునవాయి మునగు యింటికివెళ్లిరి. గాని అద్దప్ప మున నతడచటలేదు. కొడయికాలులో క్రైస్తవులు విస్తారముగా నున్నారు. పిమ్మట మాపలాలు తేయాకు ఫ్యాక్టరీవంకకుపోయిరి. నుతుమారు నిటిదు కాణమును చుట్టుకొనిరి. అచట వసారలో జాక బును యిజాకును నిదపోవుచుండిరి. వారినిద్దరిని కరలతో బాదిరి. అయిదుగురుబిడ్డల తండ్రియు జడిపంతులు నగు కేసుమారతంను చిత్రపఠచేసి చంపిరి. క్రైస్తా క్రైస్తవమతమున చేరిన జాకబు అమయింకరను, కరుప్పనుగార్లను పిమ్మటకొట్టిరి. కరుప్పను కల్లి కోటలో చనిపోయెను. పిమ్మట మాపలాలు వీరనుచెరాకుపోయి రెండు జట్లకైంద చీలిపోయిరి. ఒకజట్టు తూర్పుకు వెళ్లెను. రెండవజట్టు సామ్యూలు కాలబయింటిని దోచుకొనెను. మరి కొద్ది యిండ్లను గూడ దోచుకొనిరి. అంతట డిరివారంద రును ఇండ్లను వదలి పాలములలోకి పారి పోయిరి. ఫ్యాక్టరీలో చొరబడకముందే సిరెను గట్టిగా బిగులుపూచెను. అధ్యక్షినివని నేన వచ్చుచున్నదనుకొని మాపలాలు పారిపోయిరి. క్రైస్తవులు 500 మంది కల్లికోటకును పాలఘాటుకును పారి పోయిరి. మాపలాలు 84 వందలమంది యుండిరి.

కుమారంపత్తూరు సోరాలము.

మన్నారుఘాటుకు చేరువనున్న కుమారంపత్తూరు సోరా టములో మాపలాలు 80 మంది చనిపోయిరి. నేనలో నష్టమేమి

యును లేదు. చాళియటు వంతెనను నై ని కు లు బా గు చేసిరి. శుభవాడు వంతెనను గూడ బాగుచేయుచున్నారు. అది పూర్తి గాగానే నేన ముందుకువెళ్లెను.

మలబారుకు కమిషనరు.

మలబారును అనాగరకప్రాంతములలో చేర్చి ఒక కమిషనరును ఏర్పరుచుట కాలోచించుచున్నారు. ఆ పదవికి సి. డబ్ల్యు. ఎస్. కాటను వి. సి. ఎస్ గార్లులు.

కల్లికోటలో స్పెషలు ట్రిబ్యునలు

ఈ న్యాయస్థాన విచారణ 28-9-21 వ తేదీనుండి కల్లి కోటలో ప్రారంభమైనదని చెన్నపురి దొరతనమువారు ప్రక టించిరి.

ఆలీముసలీరు కేసు

ఈ కేసులో 89 గురు ముద్దాయాలు. ఈ కేసుగూడ 5 వ తేదీనే విచారణజరిగినది. ముద్దాయాల పక్షమున వాదించుటకు పి. పి. బాలకృష్ణమిననగానిని ప్రభుత్వమువారే నియమించిరి. ఆలీముసలీరు తెల్ల తలపాగాను పొడుగుపాటి చొక్కాను ధరించె ను. చేతిలో నొక ఎర్రరమాలు పట్టుకొనెను. మెడ కొకగుడ్డ చుట్టుకొనెను. 11, 12 ముద్దాయాలు 12, 16 ఏండ్లలోపు వయసు బాలురు. ఈ ముద్దాయాలలో ని పు డు లే ని వాడొకడు ఆగష్టు 21 వ తేదీని జమాతుమసీదుగా విలి యమ్ము అను నైనుని చంపెను. ఆహత్యకు పీఠందరును బాన్స్ లే. పీరు తిరురంగడిలో విప్లవముచేసిరి. తిరురంగడిలో సబు మేజిస్ట్రేటు సుబుబజ్జెర్లకు చేరీలును పోలీసుస్టేషను వున్నవి. వానికి మూడువర్గాంగులదూరమున సయ్యదు అలవిత్తంగలు గోరీ యున్నది. మలబారులో ఇది మాపలాలకందరికిని చాలపరిశ్రమ ము. రెండుమసీదులున్నవి కొన్ని నెలలనుండి తిరురంగడిలో రాజ ద్రోహప్రచారము చాలాపలముగానుండెను. భిలాభతు అసహ యవాదులతోత్సాహమున మాపలాలు కంట్రులను పన్న వారంభించిరి. చాలసభలు ఆలీముసలీరు ఆధ్వర్యతక్రిందనే జరిగెను. ఇతని పూర్వులందరును మతోద్రేకము కలవారే. ఈతడు భారానును బోధించుచు మతవిధులను జరుపుచుండును గాన నితడు మహాను భావుడని అమాయకులు సహజముగా నమ్ముచుండిరి. అతడు రాజద్రోహమును బోధింపసాగెను. వలంటీరుదళము లున్నవని జానులో నద్యోగులకు తెలిసెను. జూలై లో ఆ లీ రాజద్రోహోపన్యాసము ల ను హెచ్చు గాని చెప్పెను. కరాచీలో కిలాభతు సంఘమువారామోదించినతీర్మానమువలన ఇచటఆలీయును నితరులునిచ్చిన యుపన్యాసములవలన బ్రిటిషు రాజ్య మంతరింపనున్నదనుభావము మాపలాలకు కలిగినది. ఆలీ యును నితరులును దౌర్జన్యమునకును విప్లవమునకును ప్రోత్సా హపఱచిరి. గాంధీ ఆలీనోదరుల సహాయముతో ఆప్లవఅమీరు యిండియావై దాడివేవలు ననియు యిండియా మహమ్మదీయ రాజ్యముగుననియు పాదుబోధించిరి. అచట వలంటీరులు కత్తు లరుపట్టుకొని విచ్చలవిడిగా తిరు గ సాగిరి. అందువలన సజలలో దుర్భిప్రాయము మరింత ప్రబలిచిది. ఆలీముసలీరు వలంటీరులకు విందుచేసెను. భిలాభతు కొరకు ప్రాణములను వద లెననుని వలంటీరులు భారానుతో ప్రమాణముచేసిరి. ఈ రీతిగా మాపలాలు విప్లవమునకు సర్వసన్నాహములను జూరై నెల్లా రంభమునకు సమకట్టి సిద్ధముగా నుండిరి. వెనుకటి విప్లవములో చనిపోయిన మాపలాలను చెరూరులో సమాధిచేయగా అచ టికి పీరు గుంపుగాపోయి ప్రార్థనలచేసిరి. అట్లచట ప్రార్థ నలు చేయగూడని నిబంధనకలదు. తిరురంగడికి 27 మైళ్లలోన్న పకతూరులోగూడ ఆలీముసలీరుకు చాల పలుకునడియు చాల మంది కిష్టులునుకలరు. వారుతరుచు తిరుంగడికి పోవుచుండురు. తిరురంగడిప్రాంతమున యుద్ధపుకత్తులను విస్తారముగా తయారు చేయుచున్నారని జిల్లామేజిస్ట్రేటుకు తెలిసినది. అందువైని ఆలీముసలీరు యింటిని ఇతరుల యిండ్లను మసీదును సోదాహ చిరి. అదియే నెపముగా నొక్కసారి మూడు తాలూకాలలో విప్లవము ప్రారంభమైనది. ఆగష్టు 20 వ తేదీని విప్లవ మును చేయుటకు వారదినకే నిశ్చయించుకొనిరి. వారందరును తిరురంగడిలో చేరుటకు సంకేత మేర్పరుపబడెను. వారానాడు ముగ్గురుపాశ్చాత్యులను నలుగురు పోలీసులను ఆర్ధరు మోటారు ద్రైవరులను చిత్రపఠచేసిరి. పిమ్మట అన్ని విప్లవములగు అల్లరులను ప్రారంభమైనది. ఆలీరాజా అను పేరుతో తానే రాజునని ఆలీము సలీరు ప్రకటించుకొనెను. ఆలీరాజా పట్టాభిషేకము జూమాతు మసీదులో జరిగెనని చాటింపు చేసిరి. ఆ లీ రా జా గా రి ఆజ్ఞానుసారము రాజమాన్యముల నరికట్టిరి. అతని రాజ్యము ప్రారంభమైనది. హిందువుల యిండ్లను దోచుకొని తగులజెట్టిరి. వారిని తురకమతమునకలిపిరి. అతని రాజ్యము 10 దినములే జరిగినది. 30 వ తేదీని నేనలు జూమాతు మసీదులోనే

అతనిని పట్టుకొనెను. తక్కినవారిని గూడ పట్టుకొనిరని ఫిర్యాదుల న్యాయవాది చెప్పెను. 6 వ తేదీని మర్మల విచారణజరిగినది. కెప్టను బుల్లర్డు భానుబహదరు అమ్మా యినిస్పెక్టరు నీలకంఠం నాయరు నలుయినస్పెక్టరు గోవింద వంబియారుగారు సాక్షు మిచ్చిరి.

నూపలాల దాడి.

4 వ తేదీ వుదయమున 200 మంది మాపలాలు కుట్టుపు పురతేరి పోలీసు స్టేషనువై ఒడి ఒక కనిస్టేబులును మరి ముగ్గురిని గాయపరచి రని జిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రకటించెను.

విదేశవార్తలు

రుష్యాలో తొమ్మము.

బ్రిటను సహాయము

రుష్యా కాటకనివారణనిధికి 25,000 పౌనుల విలువగల వైద్యసామానులు, డబ్బలు మున్నగు వస్తువులను బ్రిటిషుప్రభుత్వ మువారు ఒనగడలచిరి.

రుష్యా రయతులు

నేద్యముచేయు విధమునందు రష్యాదేశపు రయతులు క్రొత్తక్రొత్తపద్ధతుల మొదలుపెట్టుచున్నారు. పంటలు బాగుగ పండుటకై వారు భగవంతునిమీదనే యాధారపడి యుండలేదు. నీటికటవులన గలుగుచుండిన యిల్లండులను గవనించి నీటివన తుల నేర్పాటు చేసికొనుచున్నారు. రైల్లు ముఖ్యముగ భాగ్య మును బాగ్రత్తగ దేశములో నొకచోటనుండి మరియొక చోటికి తీసికొనివెళ్ళుట కుపయోగపడుచున్నది.

ఆసియామైనరులో యుద్ధము.

తుర్కీదేశపు వాంఛ

తుర్కీదేశములు సంధికావరెనని కోరుచుండిన ఇజాతు పాషాగారు పలికిరి. సుల్తానుకు, కిలాఫతుకు అధికారము సం పూర్ణముగ నుండవలెననియు తుర్కీదేశమును మంచి రాజ్యాంగ పద్ధతుల ననుసరించి రాజ్యము చేయవలెననియు తురుష్కూలు కోరుచుండిరి. బయటివారి విషయములందు ప్రవేశము పుచ్చు కొనిన బాగుగనుండుగాని తురుష్కూలుమాత్ర మట్ల ప్రవేశము నపేక్షించి యుండలేదనియుగూడ ఇజాతుపాషాగారు చెప్పిరి.

యుద్ధ నిర్బంధితులు

కెమలిష్టులతో సమాధానము.

మాల్టాలో కెమలిష్టులు, తుర్కీవారు నిర్బంధించియుం డిన బ్రిటిషుబ్లైదీల నెల్లగును - ఆస్ట్రేలియ విడుదల పత్రముకలన- విడుదలచేయుటల సమాధానము జరిగెనని తెలియుచున్నది. కెమలిష్టులకును ఫ్రెంచివారికిని గూడ యాజాజీ వార నామా జరిగెను. 800 మంది ఫ్రెంచి నిర్బంధితులు గూడ విడుదల యగుదురు.

వాషింగ్టనులో సభ.

రాజ్యాంగ కాఖివారు అగ్రిండ్ ప్రాంతదేశ సభ్యులను గూర్చి చర్చింపవలసిన వాషింగ్టనుకు మహాసభకు జల్మియును, ఈ రెండు, పోర్చుగలు దేశములకు ఆహ్వానపత్రకల తెదూరుచేయు చున్నారు.

తిరువూరు తాలూకా గోలవడ వార్త:—విమ్మేశ్వరక దేశాభిమానులు దయాద్వారాదయులును సత్యసంఘమును తిరు లూరు తాలూకాకు నాయకులును అగు శ్రీయుత కొటగి వెం కటకృష్ణారావు బహద్దర్ బహుదారుగారు ఆహ్వానమునదేశ నేననొంద్రి శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునం దలంకరించి వుండినందుకు వారు మాకు నొసచ్చినమేలును గురించి 3 తేదీని యాగ్రామ ములో జక్కేపల్లి సరసింహ్య మూర్తిగారి ఆధ్వర్యత క్రిందబిశ బహిరంగసభ గావింపబడి అందు నిదేశనస్త్రు బహిష్కారమును గురించిన్ని మద్యపాన నిషేధమునుగూర్చిని సంబూరు వెంకట నారాయణగారివల్ల ఉపన్యాసము గావింపబడెను. యా గ్రామవాసులును ఈమట్టుపక్కల గ్రామవాసులును సభ నలంకరింపబడిరి. ఇకముందు నిదేశనస్త్రుముల బహిష్కరించెద మని సభ యావనంద్రి ఏకగ్రీవముగా నొప్పుకొనిరి. అనంతరము అతిసంతోషకరముగా నిదేశనస్త్రు వహినము చేయువనెనది. గం పలగూడెం కుమార జమీందారుగారికి బయబయ్యవులతో సభముగింపబడినది.

అనహయోద్యమము

కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘం మాజీము

ప్రభుత్వోద్యోగముల బహిష్కరణము

5 వ తేదీ సాయంకాలము బొంబాయిలో జరిగిన అనహయోద్యమ సంఘ సమావేశము జరిగింది. కేసుకు సంబంధించినవారు అతీసాదరులు మున్నగు ఖిలాఫతు నాయకులనందరినీ సభ వా రభినందించిరి. ప్రభుత్వ సేవకన్న ములలోని తైనికవర్గమువారినిగూర్చిన కరాచీ ఖిలాఫతు తీర్మానము కలకత్తాలో జరిగిన అనహయోద్యమసభ యందును నాగపూరులో నిర్వహించిన దేశీయ మహాసభయందును చేయబడిన తీర్మానములను మరల స్థిరపరచుచున్నదే గాని క్రొత్తవిషయము నేమియును తెచ్చిపెట్టలేదు. భారతీయులెవరును ప్రభుత్వోద్యోగములం దేయవోగమునం దైనను నుండుటక బాతీయగౌరవమునకును బాతీయోద్యమమునకును భంగకరము అని సభవారు నిర్ధారణ చేసి అందులకు కారణములను వివరించిరి. దేశీయ మహాసభవారి ఆజ్ఞానసారము ప్రభుత్వ సేవకు సంబంధించిన నిజిలు వైనిక బాఖిలలోనున్న వారందరును తక్షణమే పనిమాని వేయవలెనని కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి ప్రతిజ్ఞ కోరకుండుటకు ప్రభుత్వోద్యోగములను మానిన కుటుంబనిర్వహణము చేయబాలని వారిని పోషించుటకును కాంగ్రెసుయొక్క సంసిద్ధముగా నుండకుండుటయు ముఖ్యకారణము. గాన ప్రభుత్వోద్యోగమును మానిన కుటుంబనిర్వహణము జరుపుకొనక క్రిగల వారికందరికిని తక్షణమే ఆయువోగములను మానుట ముఖ్యకర్తవ్యమని విధితమగుచున్నది. కొద్ది కాలము నూలు వదుకుట ను బట్టల సేతను నూలును చుట్టుటయు నేర్చుకొనినవో స్వతంత్ర గౌరవదీపమును సులభసాధ్యమని సంఘమువారు ప్రభుత్వోద్యోగిగులగు భారతీయవైనికులు పోషింపకాఖిలవారు మున్నగువారి కందరికిని స్వచ్ఛవరుచు చున్నారు. కరాచీ తీర్మానము ననుసరించి కేసుచేయుటకు చూపబడిన కారణములు అనవసరముగ మరల విషయమున కలిపించుటకొనుట యగుచున్నది. తీర్మానములను కాంగ్రెసుసంఘము లన్నియు నామోదించుటనని యీ సంఘము వారు నూచి చుచున్నారు. విదేశ వస్త్ర బహిష్కరణముగల తరెండు తెలలలోను చాల అభివృద్ధి జెందినను పూర్తిగా యింకను కొనసాగకుండుట కోరవలయును. కాంగ్రెసు సంఘముల వారి విషయమున సత్కృత దీక్షను బూనవలెను. విదేశీ బట్టలను పూర్తిగా బహిష్కరించుట నూలు వదుకుటయు బట్టల సేతయు చాల సెంపొందుట, మండలమునకు కావలసిన ఖద్దరుబట్టల నన్నిటిని మండలములోనే నేయుట జరుగని మండలములందు ఆజ్ఞాతగర్జరణము పెల్లవారు నవలంబించవచ్చునని ఆమోదించుటకు సాధ్యపడదుగాని స్వదేశీయుద్యమ ప్రచారమున నిరోధింపబడిన వారెవరిట్లు వారు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారి ఆనుమతిని పొందినయెడలను అట్లు ఆవృత్తి ఆజ్ఞాతగర్జరణ మొనరించినవో నాప్రాంతమున దౌర్జన్యమేమియును కలగదని రాష్ట్రీయ సంఘమునకు నమ్మకము కలిగినయెడలను వారాజ్ఞాతగర్జరణము నవలంబించవచ్చునని తీర్మానము లామోదించబడినది.

మహాత్ముడు అహమదాబాదుకు వెళ్లుట

5 వ తేదీ సాయంకాలము మహాత్ముడు బొంబాయి నుండి అహమదాబాదుకు బయలుదేరినది. 9 వ తేదీ ఆదివారము బొంబాయిలో మరల విదేశీవస్త్రధారణను జరుగును.

అనహయోద్యమ కరాచీ ఖిలాఫతు తీర్మాన ముపపాదించబడును. పలువురు దాని నామోదించెదరు. అతీసాదరుల సభినందించెదరు.

పుదుక్కోట్లో సోషలిస్టుగొలల్ల వ్రతరాలు

మద్యపానము కూడదని తోధించుచున్న ముగ్గురిలో నొకరగు గోక్లకాశ్రిగారు 2 నెలలవరకు నే సభకును వెళ్లగూడదు, ఎచట నుపవస్థింపగూడదని చీఫ్ సెక్రటరీ చేసిన వ్రతరపు వైని కాశ్రిగారు ఉన్నతస్థాయిస్థానమున అసీలు చేయగా వారా అసీలును త్రోసివేసి వ్రతరపును ఖాయపరచి.

హైలెంగు కాంగ్రెసు కార్యదర్శి కేసు

ఈ కేసులో ముద్దాయిలు బామినయ్యయ్యలెను. అతనిని చెరసాలకుపంపిరి.

భారతదేశపు కార్యదర్శి యం. ఎ. శ్రీనివాసమ్మగారిని భారత విద్యాశాఖలో ఖాయముగా జేర్చుకొని, మదరాసు బాతీకాపాతకాల పరిష్కారకారిగా నియమించిరి.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

3౬-వ దేశీయ మహాసభ- అహమ్మదాబాదు.

స్వదేశీవస్త్రధారణము.

మహాసభాసమయమున గొప్ప స్వదేశీవస్త్రధారణము జరుపుటకు ఆహ్వానసంఘమువారు ఏర్పాటు చేయుచున్నారు. ప్రదర్శనము నాలుగు కాఖిలుగ నుండును.

(1) పని చేసి చూపుట. (2) చిత్రప్రదర్శనము.

(3) అమృతము. (4) పోటీపరీక్షలు

1. పనిచేసి చూపుట.

ఈ కాఖిలో [1] యాదేశమందు నుత్పత్తియైన పత్తి లోనుండి గుడ్డను తయారు చేయుట. [2] స్వదేశీరంగులను తయారుచేయుట. ఈ రెంటిలో వివిధఅంతరముల ప్రదర్శనములు చేయుండును. అందులకయి ఆయా రాష్ట్రములనుండి అన్నివిధములగు పనులచేసి చూపగల వారును, ఆహ్వానింపబడుచున్నారు. అట్టి వారిముకాలను పంపదలచిన రాష్ట్రములు ఈ క్రింది విషయములనుగూర్చి ప్రదర్శనసంఘమువారికి తెలియజేయవలెను. (I) ఏమట చేయువారు, వడికెడువారు నేతచేయువారు, తంగుచేయువారు. ఏరలకు ఈ పనులయందు సాయము చేయువారు కలసి మతాలోచనము. (II) మతావారు తీసికొనిన చెప్పిడి ఏమట చేయువారికరములు, రాటుములు, మగ్గుములు, రంగుచేయు సామానుల వివరములు (II) ఒకపక్షమునకు పనిచేసి చూపుటకు అనవసరమగు దూర దారము, వైరా సామానుల మొత్తము. (IV) పోటీపరీక్ష వారిపరీక్షరములకును ఆహమ్మదాబాదు రాక పోకలకు అగుప్రయాణపు ఖర్చులు, వారు ఆచట ఒకపక్షముండుటకగు ఖర్చులకును మదింపు. (V) వారు పనిచేయుటకు కావలసిన ఫలవిస్త్రము (IV) వారచట తయారుచేసి చూపదలచిన గుడ్డయొక్క నమూనా.

2 చిత్రప్రదర్శనము.

(1) వస్త్రములు:—స్వదేశీవస్త్రములను తేక ఉన్నికి ఉపయోగించి చేతితో వడికి నేయుచు స్వదేశీరంగులు నేయబడిన వస్త్రములే అంగీకరింపబడును.

(2) ఇతరవిషయములు:— భారతీయకళాప్రదర్శనములగుమట్టి, కొయ్య, గాజు, రాతి, చర్మము, దంతము, నార, పింగాణి వస్తువులు చిత్రపులును అంగీకరింపబడును. ఈవస్తువులలో విదేశసామగ్రి ఉపయోగింపవచ్చున కాని పనితనము పూర్తిగా భారతీయులదియై యుండవలెను.

వైవిధ్యముగ వస్తువులను ప్రదర్శింపదలచినవారు వాటిని 30వ నవంబరు తేదీలోపుగ ఆహమ్మదాబాదు చేరునట్లుపంపుచు యీక్రింది వివరములను తెలియజేయవలెను. (1) వస్తువు చేసిన వారిపేరు. (2) పూర్తి చిహ్నము. (3) చేసినతేదీ. (4) సంవత్సరముకు ఎంతచేయులరు? (5) వస్తువు ప్రదర్శనములో అమృతవచ్చునా?

నస్తునిర్మాణమునకు పతకములును, యోగ్యతాపుత్రములు నియమము. కాని అట్లు బహుమతిపొందిన వస్తువులు, నమూనాలుగా ప్రదర్శన సంఘమువారి స్వాధీనములో నుంచబడును. తయారుచేయు వస్తువులు నమూనాకన్న తక్కువపరకము వయినట్లు రుజువుయినయెడల సదరు యోగ్యతాపుత్రములు పతకములను వాపనుచేసుకొనబడును. ఇకముందు మహాసభాయాజమాన్యమున జరుగుప్రదర్శనములకు అట్టివారు రాకుండ కట్టుబాటు చేయబడును.

(3) అమృతము.

శుద్ధస్వదేశీవస్త్రము తేక, స్వదేశీమాడి, పట్టు, ఉన్నితో విదేశీయపుత్రములవ్వారా [యాదేశమున] తయారుచేయబడిన వస్త్రములు కూడ విక్రయించవచ్చును. అట్టివస్త్రములు విదేశీరంగు వేయుచు వైనను కావచ్చును. వస్త్రములు కాక ఇతరవిషయములగు బాతీయసామగ్రియు విక్రయింపవచ్చును.

అమృతమున జరుపుటకు వలయు దుకాణములును ఏర్పాటు చేయబడును. ప్రదర్శనకాల మంతకును పిని కీయవలసిన అద్దెవిషయమై ముందుగా వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. స్థలము కావలసినవారు 15 అక్టోబరు తేదీలోపుగ దళఖాస్తాము పంపుచు తమకు కావలసిన స్థలవిస్త్రమును నింకను క్రింది వివరములను దెలుపవలెను.

(1) విక్రయించదలచిన వస్తువుల వస్త్రముల వైవహో అందు కుపయోగించినదూది పట్టు ఉన్ని సంపూర్ణముగ భారతదేశమునందలి దని తెలుపుచు సర్టిఫికేట్లును వస్తువు తయారు చేసినవారిపేరునుండి పంపవలెను.

2. విక్రయింపదలచిన వస్తువుల నిర్ణయించుటలో అసలుకమ్మకును చేర్చదలచిన లాభము నూటికి ఎంత?

(4) పోటీపరీక్ష.

ఇందు. మూడు విభాగములు— [అ] దూదిని ఏక ఏమట చేయుట.

[ఇ] వడకుట [ఉ] నేయుట ఈ మూడు విధములగు పని యు 8 కోజుల పర్యంతము దినమునకు 8 గంటల చొప్పున జరుపబడును.

[పరివిధమైన పనికి మూడుతరగతుల బహుమతులు ఏర్పఱుపబడినవి. బహుమతులు ధనరూపమున గాని మతీయితరవిధమున గాని రు. 100, 50, 25 విలువ గలిగియుండును.

ఏమట చేయుట.

ఈపోటీపరీక్ష విద్యార్థులకు మాత్రమే రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమువారిచే గాని రాష్ట్ర జాతీయవిద్యా పరిషత్తువారిచే గాని నిర్ణయింపబడిన యిద్దఱు విద్యార్థులు ప్రతి రాష్ట్రమునుండియు పోటీపరీక్షకు రావచ్చును. నియమితకాలములో ఎంత యెక్కువ దూదిలోనుండి మంచి యేమట చేయగలరో దానింబట్టి యోగ్యతలు నిర్ణయింపబడును.

పరీక్షకు రాదలచినవారు తమకు గావలసిన పరికరములను దీసికొని రావలెను.

వడుకుట.

ఈ కాఖిలో రెండు తరగతులు పోటీపరీక్ష యుండును.

1 విద్యార్థులు. 2 ఇతరులు. రెండు తరగతులవారికి బ్రీక్ఫేస్టింగు చేర్చేరుగ బరీక్షలు జరుగును.

విద్యార్థులు.

పోటీపరీక్షలకు నిర్ణయింపబడినట్లు రాష్ట్రసంఘమువారిచే బంపబడిన విద్యార్థులెవరును ప్రతి రాష్ట్రమునుండియు రావచ్చును.

ఇతరులు.

రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమువారిచే నిర్ణయింపబడిన యిరువురు పరీక్షకు రావచ్చును.

నూలుయొక్క పొడవు సాఫీ పురి ఏటిబట్టి యోగ్యత నిర్ణయింపబడును. ప్రతి పోటీపరీక్షకు తనయిష్టము వచ్చిన మోస్తరు రాట్నమును తనవెలు దీసికొని రావలెను.

నేయుట.

ఇందులోగూడ 1 విద్యార్థులు 2 తదితరులు [నేతవస్త్రాగలవారు] అనుభాగ ముండును. పోటీపరీక్షలందును స్వంతమగ్గుములను దెచ్చుకొనవలయును. చేతిములు పడుగు పేకయు నింకను నేతకవసరమగు పలక, కండే వస్త్రా పనిముట్లును ప్రదర్శన సంఘమువారిచేదరు. ప్రతిపోటీపరీక్షకు తమకు సాయముజేయుటకు మనుష్యుని లాము తెచ్చుకొనవలెను.

విద్యార్థులు.

వైవిధ్యముగ రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమువారిచే నిర్ణయింపబడిన యిద్దఱు విద్యార్థులు పరీక్షకు రావచ్చును. పీరిలో నొకరు మామూలుమగ్గుముతోను మతీయొకరు మతమగ్గుముతోను బనిచేయవలయును. రెండువిధముల మగ్గుములతోను సర్వత్రమునకు బనిచేసినవారికి వేర్వేలుగా వైవహాపరించినట్లు మూడుతరగతుల బహుమతము లీయబడును.

ఇతరులు (నేతవస్త్రాగలవారు.)

వైవిధ్యములే యితరగతి పోటీపరీక్షకుకూడా వర్తించును. మామూలు మగ్గుములమీదను మతమగ్గుములమీదను నుత్తమముగ నేసినవారికి వేర్వేలుగా బహుమతు లీయబడును.

నేయబడిన గుడ్డలయొక్క పొడవు మంచి నేతను (texture) నుబట్టి యోగ్యతను నిర్ణయింపబడును.

హెచ్చరిక.

పోటీపరీక్షకందరకు వారి స్వంతఖర్చుమీద భోజనవసతు లేర్పఱబడును. బహుమతుల నందినవారికిమాత్రము రైలుఖర్చు లీయబడును. డిశంబరు 24 తేదీ మొదలు నారముకోజులవరకు పోటీపరీక్షలు జరుగును.

ఆంధ్రదేశమందలి జిల్లాసంఘములవారును, పత్రికాధిపతులును తదితరులును వైవిధ్యములను గుఱించి ప్రజలలో సరిక వ్యాప్తికొందింపఁ బ్రార్థించుచున్నాము. పోటీపరీక్షలకు భాగదలచిన వారిపేరులను ఆయా జిల్లాసంఘకార్యదర్శులద్వారా గుంటూరునందలి ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ కార్యదర్శి గారికి దెలుపవలెను.

కోల వెన్ను రామకోటిశ్వరరావు.

ప్రచురణ కాఖోద్యోగి

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము, గుంటూరు.

నారి మనోహర పత్రి పనులు

విశాఖపట్టణము

మూలధనము — లక్ష రూపాయలు
వంతువిలువ — ఒక రూపాయ

ఉద్దేశము

1. కేరళ కేరళ జాతుల మేలుపరచుట మనదేశములో పండించుట.
2. పనివాండ్రు చేతనలు వడికించి వివిధములగు బట్టలు నేయించుట.
3. పనివాండ్రు జరూరయిన మూలధనము స్వల్పరేట్లో అప్పు నిచ్చుట.
4. ప్రతివోట ప్రాంతీకేరళీ నచ్చుటచేత కేరళీలగు చున్న నూలుబట్టలు వ్యాపారమైన ధరకు కొనుట.
5. నూలుబట్టలను, బట్టలు నేయడము అనుభవకాలల ద్వారా నేర్పించుట.
6. లాభములో నాలుగవవంతు చేకవేయటము వినియోగ పరచుట.

విజంట్లు

ప్రతి గ్రామములోను వంతు దార్లను చేర్చుట, దీప్తిలను స్థాపించి, నూలు వడికించి బట్టలను నేయించుట మొదలగు కనులకుగాను జీతము కమిషను వైని యేజుట్లు కావలెను.

లక్క-రాజు -

అప్పలస్వామినాయుడు,

(3168)

స్థాపకుడు.

త్వరపడుడు. కొద్ది పేర్లు మాత్రమే గలవు.

నూటికి రూ 30 లు లాభము
The Kistna Sugar Works Ltd

ది కృష్ణాషుంగర్
వర్క్స్ (లిమిటెడ్)
మచిలీపట్టణము.

(1918 సం॥ం ఇండియన్ కంపెనీల ఆర్డర్ నమసరించి
ఇక కార్పొరేటు చేయబడినది.)

మూలధనము రూ 5,00,000

పేరు 1-కి రూ 50 ల చొ॥ న 10,000 ల

పాటాలుగా విభజింపబడినది.

సామ్యచెల్లించే పద్ధతులు

పాటా 1-కి రూ 10 లు చొ॥ న దరఖాస్తుతోనున్న
పాటా 1-కి రూ 15 లు చొ॥ న అల్లాటుమెంటు ఆయినపిదప
యొన్న, తక్కినది కెండు వాయిదాలక్రింద వాయిదాకు
పాటా 1-కి రూ 12-8-0 చొ॥ న యొన్న చెల్లించవలసి
యొన్నది.

ప్రొగ్రెస్

స్వాతంత్ర్య కట్టడములపని ప్రారంభమై జరుగుచున్నది.
యంత్రములకు ఆర్డర్లు పంపబడియున్నవి. యంత్రములు దేశం
బయట ఆ ప్రాంతములనుండి దిగుమతియగును. స్వాతంత్ర్య
(యంత్రాలయము) బందరులో కట్టబడుచున్నది. త్వరలోనే
ప్రారంభింపబడును.

ప్రగతి - పూర్తి వివరములను గోరవాడ
ప్రాస్పెక్టుస్ వద్ద చాల నిమిత్తము యీ దిగువ
అడ్రెస్సుకు వ్రాసిన బడయగలరు.

అడ్రెస్:- నం 11 రు తపాలా పెట్టె

(8187)

మచిలీపట్టణము.

పాత్యపు వెంకటాచల వంశీకుల
ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథముగు
లోకామయహర
కస్తూరి మాత్రలవలె

సర్వాత్మమగుకార్యగు దివ్యవృక్షము
కొకటి లేదని భారతముగా చెప్పవచ్చును
పీడిలో అక్షపకరమైన యే వస్తువు చేరలేదు
గావున అప్పుడు పుట్టిన కుటుంబములలోని
వృద్ధులకు (పరిపక్వమును సంజేయములేక
నేవించవచ్చును. ఈ మాత్రము 8 నుండి 5 క
రకు తాంబూలములో గాని లేక వట్టి కొర్ర
లోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చిన
పిదప మందము అజీర్ణము మలబద్ధము చికి
త్సరము జ్వరము మలేరియాజ్వరము కీడి
కాతము, దగ్గు, పడికము నరముల నొప్పి లు

హీనత ఇంపు ఎంబా ప్లేగు కలరా మున్నగు ఇంకా అనేక
వ్యాధులకు దగ్గరకు రానియ్యదు. జబ్బుగలిగిన వేళ ఉపయో
గించిన తక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకవోట కూర్చుండ వే
సిన గురుస్త్రాణ వ్యాపారస్తులు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు
ఘోషాస్త్రీలు కూడ ఈ మాత్రలను నేవించి గుణమును పొగ
డుచు వారు. 250 మాత్రలు గల పీసా 1-కి వెల 0-4-0
25 పీసా మందము 6 పీసాల వరకు పోస్తే 0-4-0 ఒకపాక
6 పీసాలను తెప్పించిన పోస్తేతో రూ 1-5-0
12 పీసాలు " " 2-10-0
25 పీసాలు " " 5-0-0

అన్ని దుకాణములందు దొరకును
శ్రీ శతానామ వైద్యశాల
(301-594) మైసూరు
తండ్రి నిలాకము - మచిలీపట్టణము.

మలయ చందనము.
గనేరియా అను నెకరోగమునకు వ్యవహరము.

పశ్యమలేను. పిచిరాకోలో పనిలేను.
ఎఱుపు, కెలుపు, పచ్చ, అను మూడు
విధముల నెకరోగమును మూడు పూ
టలలో మాన్యును. శ్రీలకును
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజ్ ధము.
ద్రవ్య 1-కి వెల 2-4-0
1 చందీరి (చలయచందనమున కనుపానము) ద్రవ్య 8-0-0

1251 ఋతుకోదక
ఋతుకూల మున్నగు గర్భాకాయ దోషగుణలను బో
గొట్టి సంతానము నొపంకు చింతామణి. ద్రవ్య 2-0-0
వీ యూష ము
కాఫీ, టీ, కోకోలకు బదులు. మంచినువాసన.
గుణము గల ఆయుర్వేదయోగము. ద్రవ్య 0-12-9
గంధస్యఫార్యసీ, రామవరం, (గోదావరి.)

HAIRING OIL
THE IDEAL HAIR

మిక్కిలి ప్రస్తుతేతను యిండియా దేశమునందు మెదకునకు చురు గలగుట
కునుమాంధ్యము వదలుటకును వ్యాధి క్రి హెచ్చుటకును తలవెండ్రుకలకు పుకు
ముగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతి శ్రీయును పోలితగునగును ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజెప్టర్)

తలవెండ్రుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు
లేసిన శక్తి తలచూసెయ్యుచు కలవు. ముండును పోగొట్టును. కోరికములకు పట్టు
వంటి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదకునకు చాలవల్లరనమును కలిగించును. పని మొద
గుటకులకు కండ్లకు కలుగు చూలివ్వమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును

కామినియా ఆయిలు తలచూసె అన్నిటిలోను శ్రేష్టమైనది. శ్రీలకును పురుషు
లకును నెక్కువయిది నవనూతన కారము మొదలగు విషయము.

పేరు విని నవనూతనమగును.

వెల ఒకబుడ్డ 1-0-0 చి. పి. చార్జి 0-5-0 అలాట.
కూనుబుడ్డు 2-10-0 చి. పి. చార్జి 0-12-0 అలాట
పాత పేటెట్టు. చి. పి. మనోయార్థకు కమిషను రూ 0-2-0 ప్రత్యేకము.
అంగ్లొయండియను డ్రగ్ అండు తెలియక కంపెనీ.
125 నామ్యుమనీడు, మైసూరు.

(2412)

A detailed black and white illustration of a large industrial steam engine, likely a portable engine. The engine is shown from a side-on perspective, highlighting its complex mechanical components. A large flywheel is visible on the left side, connected to a central shaft. The engine is mounted on a sturdy, rectangular base. Various pipes, valves, and mechanical linkages are visible, indicating its intricate design. The overall style is that of a technical drawing or a detailed engraving, capturing the essence of the machine's structure and function.